

Záróvizsgatételek Ba KÉPALKOTÁS

1. tétel

a) Primitivizmus, neoprimitívek

Őskori művészet. Absztrakció. Mágikus művészet. A törzsi és ősművészet recepciója az európai modernizmusban. A naiv művészet Franciaországban: Rousseau és a Szent szív festői. Az Őstehetség Mozgalom Magyarországon.

Irodalom: Zolnay Vilmos: A művészetek eredete, Holnap Kiadó, Budapest, 2001.

Szabó Júlia: Henri Rousseau, Corvina, Budapest, 1967.

Szabó Júlia: A naiv művészet problémái és a magyarországi emlékanyag, A Magyar Nemzeti Galéria Évkönyve, 1. szám, MNG, Budapest, 1970, 210.

Rubin, William: Primitivism in 20th Century Art: Affinity of the Tribal and the Modern I-II. (kiáll. kat.) The Museum of Modern Art, New York, Graphic Society Books, 1984.

b) Alkotáslélektan: a kreatív személyiség és a kreatív alkotó folyamat.

- a kreativitás fogalmának történeti vázlata napjainkig (Máté, 68-70. o.);
- a kreativitás érvényesülésében a társadalmi és kulturális közeg hármas rendszere (Csíkszentmihályi 33-39. o.),
- a kreatív személyiségjegyek 10 ellentétpárja (Máté 70-72, Csíkszentmihályi 59-119.),
- a kreatív alkotó folyamat állomásai: előkészület, „lappangást” vagy az „inkubációs” fázis, felismerés szakasza (Aha-élmény), utolsó két fázis az értékelés és a kidolgozás. (Csíkszentmihályi 85-114.)

Irodalom: Máté Zsuzsanna: Művészetpszichológia és művészetszociológia című oktatási segédanyag megfelelő fejezetei (Coospace)

Máté Zsuzsanna: A művész, a tudós kreativitásának felfogásai és a 'magyar származású' kreativitás-kutatók - Csíkszentmihályi Mihály és Arthur Koestler. MAGYAR MŰVÉSZET: A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ELMÉLETI FOLYÓIRATA 2018. 1. szám 68-78.

Csíkszentmihályi Mihály: Kreativitás. A flow és a felfedezés avagy a találékonyság pszichológiája. Bp., Akadémiai Kiadó, 2008. ISBN: 9789630587464

c) Az emberi fej arányai, felépítése.

Irodalom: Barcsay Jenő: Művészeti anatómia. Corvina kiadó. Budapest. 2017. ISBN: 978963136415

Barcsay Jenő: Ember és drapéria. Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága. 1988 ISBN: 9630188074

König Frigyes: A művészeti anatómia alapjai, Cser Kiadó, Budapest. 2013 ISBN: 9789632782935

Szunyoghy András, Dr. Fehér György: Az emberi test – Kis művészeti anatómia, Kossuth Kiadó, Budapest. 2014 ISBN: 9789630978910

Ajánlott: Funták Gyula – König Frigyes: Művészeti anatómia és geometria, Semmelweis Kiadó, Budapest. 2007. ISBN: 9639214949

Bammes, Gottfried: Der nackte Mensch. Kunst. Drezda. 1982 ISBN 10: 3364000166

2. tétel

a) A potamikus kultúrák

Egyiptom, Mezopotámia, Perzsia

Irodalom: Kákosy László: Az ókori Egyiptom története és kultúrája, Osiris, Budapest, 2002, 53-102.

Székely András: Az ókori kelet művészete, Képzőművészeti Alap Kiadó Vállalat, Budapest, 1983.

b) A befogadási folyamat alapvető jellemzői, a művészet hatásfelfogásai

- az alkotó – mű – befogadó hármassága, a befogadás folyamatának legfőbb jellemzői
- a művészet klasszikus hatásfelfogásainak két történeti tendenciája és az alapvető befogadói - etikai, metafizikai és pszichológiai - mozgásteretek jellemzői, képviselői és kombinációi (Máté 29-33.)
- a művészet hatásának arisztotelészi katartikus felfogása és továbbélési formái (Máté 38-40.)

Irodalom: Máté Zsuzsanna: *Megérthető műalkotás?* Szeged, Lazi Könyvkiadó, 2007. 212 p. (Szakmai lektor: Gyenge Zoltán) (URL: <http://mek.oszk.hu/05700/05700/>) A művészet hatásának megértései című fejezet 25 oldaltól a 62. oldalig.

S. Nagy Katalin: *Mű – művészek - befogadás. Képzőművészet és szociológia.* Bp., Gondolat, 2007.

c) Vonalhasználatra épülő ábrázolás lehetőségei.

A vonalrajz elvonatkoztatási rendszerei. A tér, forma, szerkezet- ábrázolás konvenciói. (A perspektíva és a tapasztalati távlattan ismeretei.) A vonalas megjelenítés, kifejezés technikái, műfaj, stílus...)

Irodalom: <http://konyvtar.mome.hu/doktori/ertekezések/DLAertekezés-SzegediCsaba-2009.pdf>

Szalai Zoltán: A kockától az aktig Múzsák Bp. 1986., 2007 Dóm Kiadó, ISBN: 9789635642410

König Frigyes: Térábrázolás, Cser Kiadó 2014, ISBN: 97896327834991789568

Balogh Jenő: A vizuális ítélet lélektani, pedagógiai, módszertani megközelítésben Akadémiai Budapest, 1990.

Adler Miklós: Tapasztalati távlattan Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1984.

Rudolf Arnheim: A vizuális élmény Gondolat Bp. 1979., Aldus Kiadó 2005, ISBN 9789632172835

Barcsai Jenő: Forma és tér Corvina Bp.1976.

3. tétel

a) Antikvitás

görög, etruszk, hellén és római művészet

Irodalom: Németh-Ritoók-Sarkady-Szilágyi: Görög művelődéstörténet, Budapest, 2006.
(vonatkozó fejezetek)

Castiglione László: Hellénisztikus művészet, Budapest, 1980.

Castiglione László: Római művészet, Budapest, 1971.

<http://www2.szepmuveszeti.hu/hyperion/index.php>

b) Anyagismeret: Festőszerek

festékek és pigmentek, festőszerek fajtái, festékrendszerek, pigmentek karakterisztikája,

Irodalom: Kurth Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái, Balassi kiadó 1993, 2004

c) Az emberi test arányai a csontrendszer ismertetésével.

Irodalom: Barcsay Jenő: Művészeti anatómia. Corvina kiadó. Budapest. 2017. ISBN: 978963136415

Barcsay Jenő: Ember és drapéria. Pest Megyei Múzeumok Igazgatósága. 1988 ISBN: 9630188074

König Frigyes: A művészeti anatómia alapjai, Cser Kiadó, Budapest. 2013 ISBN: 9789632782935

Szunyoghy András, Dr. Fehér György: Az emberi test – Kis művészeti anatómia, Kossuth Kiadó, Budapest. 2014 ISBN: 9789630978910

Ajánlott: Funták Gyula – König Frigyes: Művészeti anatómia és geometria, Semmelweis Kiadó, Budapest. 2007. ISBN: 9639214949

Bammes, Gottfried: Der nackte Mensch. Kunst. Drezda. 1982 ISBN 10: 3364000166

4. tétel

a) Ókeresztény, bizánci és népvándorlás kori művészet

katakomba művészet, ikon, képrombolás/képtisztelet

Irodalom: Kádár Zoltán: Bizánci művészet, Budapest, 1987.

Lazarev, Viktor: "Ravennai mozaikok", in: Uő: Bizánci mozaikok, Budapest 1979, 51–72.

Belting, Hans: *Kép és kultusz: A kép története a művészet korszaka előtt*, Budapest, Balassi Kiadó, 2000, 1–148.

Vanyó László: Az ókeresztény művészet szimbólumai, Budapest, Szent István Társulat, 1988, 42-70.

b) Anyagismeret: Alapozás

előkezelés vizes anyagokkal – enyvek, nem vizes impregnálószerek, fehérpigmentek és töltőanyagok, alapozás fajtái, valamint azok receptjei

Irodalom: Kurth Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái, Balassi kiadó 1993, 2004

c) A kultúra- és művészetközvetítés szempontjai, eszközei, néhány módszere

múzeumpedagógia, múzeumandragógia, célcsoportok, szociális és lélektani szempontok, kiszolgáló terek, foglalkoztató terek, alkotótevékenység, kreativitás, interaktivitás, tárlatvezetés, feladatok, feladatlapok, kísérő füzet, játékok, világháló, multimédia, értékelés, látogatókutatás

Irodalom: Koltai Zsuzsa (2011): *A múzeumi kultúraközvetítés változó világa*. Gondolat Kiadó, Budapest ISBN 978 963 693 323 4

Vásárhelyi Tamás és Kárpáti Andrea (szerk. 2011): *Múzeumi tanulás*. Typotex Kiadó, Budapest, 129-218 o. ISBN 978 963 279 301 6

5. tétel

a) Romanika, gótika

Karoling kor, Ottó kor, monumentális festészet kialakulása, zarándoktemplomok, homlokzatdíszítés

b) Anyagismeret: Képalap hordozók

rugalmas képalap hordozók: festővásznak típusai anyaguk és kötésük szerint, merev képalap hordozók, a fal mint képalap hordozó,

Irodalom: Kurth Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái, Balassi kiadó 1993, 2004

c) A kiállítás tervezése

a kiállítás koncepciója, a kiállítás üzenete, célcsoportok, kiállítástípus, befogadás módja, tárgyválogatási szempontok, tételrendezés, látogatóvezetés, kommunikáció, audiovizuális elemek, multimédiás elemek, interaktív elemek, kiállítási forgatókönyv

Irodalom: Kárpáti Andrea – Vásárhelyi Tamás (2013): *Kiállítási kommunikáció – Tudomány – kiállítás – kommunikáció*. Eötvös Lóránd Tudományegyetem, Budapest. ISBN 978 963 284 366 7

Vásáros Zsolt (2010): *Kiállító – tér*. Múzeumi tárlatok kézikönyve. Szabadtéri Néprajzi Múzeum Múzeumi Oktatási és Képzési Központ, Szentendre, ISBN 978 963 7376 96 2

6. tétel

a) **Reneszánsz, manierizmus**

perspektíva, Alberti és Leonardo traktátusa, ikonográfia, olajfestészet, sfumato és chiaroschuro, freskó, centrális építészet

Irodalom: Vayer Lajos: Az itáliai reneszánsz művészete, Budapest, Corvina, 1998.

Kelényi György: A manierizmus, Budapest, Corvina Kiadó, 1995.

Galavics – Marosi – Mikó - Wehli: Magyar művészet a kezdetektől 1800-ig, Budapest, Corvina Kiadó, 2001.

Panofsky, Erwin: *Idea*, Budapest 1998.

b) **Anyagismeret: Papír**

Mondja el röviden, hogy milyen alapanyagokat használtak íráshordozóként a papír megjelenése előtt! Vázolja fel a papírgyártás technológiáját és a papír történetét, a merített papír készítésének technológiáját! Mutassa be, hogy jelenleg milyen főbb papírtípusokat használunk, és mik a papírjellemzők, méret, súly stb.

Irodalom: Szenteczki Csaba: A nyomtatott grafika története és technikái. Műszaki Könyvkiadó, 2003, ISBN 963-16-2903-1

Sárközi Róbert: A grafikai technikák. Tan-Grafix, 1997, ISBN: 9639091057 Corvus, 2002, ISBN: 9632022866

Alice Twemlow: Mire jó a grafikai tervezés? Scolar Kiadó, 2008

Timothy Samara: A grafikai tervezés kézikönyve - Elemek, összefüggések és szabályok. Scolar Kiadó, 2015

c) **A tipográfia meghatározása és a klasszikus stílusú tipográfia főbb betűtípusai és egy szabadon választott logotípus-betűkép designkritikai elemzése**

Irodalom: Virágvölgyi Péter: A tipográfia mestersége számítógéppel, Osiris kiadó, 2001, ISBN: 9789633894774

7. tétel

a) **Barokk, rokokó**

Tridenti zsinat, ellenreformáció, illuzionizmus, freskóciklusok

Irodalom: Kelényi György: A barokk művészete, Budapest, Corvina Kiadó, 1985.

Garas Klára: A barokk kor művészete. X. A barokk művészet kialakulása. Uo. 259-279.

http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszet/index5498.html?option=com_tananyag&task=showElements&id_tananyag=40

b) **Anyagismeret: Grafikai alapanyagok és technikák**

mélynyomáshoz használatos fémlapok, maróanyagok, a mélynyomáshoz használatos szerszámok, a litográfia technikai elve, a szitanyomás technikájának rövid ismertetése

Irodalom: Szenteczki Csaba: A nyomtatott grafika története és technikái. Műszaki Könyvkiadó, 2003, ISBN 963-16-2903-1

Sárközi Róbert: A grafikai technikák. Tan-Grafix, 1997, ISBN: 9639091057 Corvus, 2002, ISBN: 9632022866

c) **A tipográfia meghatározása és a modern stílusú tipográfia főbb betűtípusai és egy szabadon választott embléma designkritikai elemzése**

Irodalom: Virágvölgyi Péter: A tipográfia mestersége számítógéppel, Osiris kiadó, 2001, ISBN: 9789633894 774

8. tétel

a) A 19. század művészete 1.

Klasszicizmus, realizmus, romantika, historizmus

Irodalom: Zádor Anna: Klasszicizmus és romantika. Corvina Kiadó, Budapest, 1976.

Németh Lajos: A XIX. század művészete (A historizmustól a szecesszióig). Corvina Kiadó, Budapest, 1974. Vonatkozó részek.

Révész Emese: A magyar historizmus, Budapest, Corvina, 2005.

b) Hogyan változott a tervezőgrafika a számítógép megjelenése óta? Mutassa be a kilencvenes évek óta a legfontosabb irányzatait, kiemelkedő tervezőit! Fejtse ki, milyen szakmai publikációk szerint tájékozódik, milyen kortárs tervezőket ismer!

Irodalom: Alice Twemlow: Mire jó a grafikai tervezés? Scolar Kiadó, 2008

Timothy Samara: A grafikai tervezés kézikönyve - Elemek, összefüggések és szabályok. Scolar Kiadó, 2015

c) Mintázott forma archiválásának lehetőségei, gipszöntés. A vakformázás technikájának elmagyarázása.

Irodalom: Zielinski Tibor - Szobrászati technikák. Portrék: mintázás, terrakotta és gipsz ISBN:9632782423

http://kepzesevolucioja.hu/dmdocuments/4ap/4_0980_020_101231.pdf, (35-37 old.)

<https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/muveszetek/muveszettortenet/muveszettortenet-10-evfolyam/muveszeti-alapismeretek-a-szobraszat-technikai/az-ontes>

9. tétel

a) A 19. század művészete 2.

impreszionizmus, posztimpreszionizmus

Irodalom: Németh Lajos: A XIX. század művészete (A historizmustól a szecesszióig). Kiadó, Budapest, 1974. Vonatkozó részek.

Beke – Gábor –Prakfalvi – Sisa – Szabó: Magyar művészet 1800-napjainkig. Corvina Kiadó, Budapest, 2002. Vonatkozó részek.

Hofmann, Werner: A modern művészet alapjai. Bevezetés a modern művészet szimbolikus formáinak világába. Corvina Kiadó, Budapest, 1974. A Georges Seurat-ra, Paul Gauguin-re, Vincent van Gogh-ra, Paul Cézanne-ra vonatkozó részek.

b) Mutassa be a tervezőgrafika legfontosabb médiumait, megjelenési és felhasználási lehetőségeit! Mondjon mindegyikre néhány kiemelkedő munkát, alkotót!

Elemezze a nyomtatott és a digitális alapú grafika közötti azonosságokat és különbségeket! Mutassa be a digitális médiumok legfontosabb típusait! Mennyiben és hogyan változtak a klasszikus grafikai és tervezőgrafikai médiumok a digitális megjelenések lehetőségeinek figyelembe vétele miatt?

Irodalom: Alice Twemlow: Mire jó a grafikai tervezés? Scolar Kiadó, 2008

Timothy Samara: A grafikai tervezés kézikönyve - Elemek, összefüggések és szabályok. Scolar Kiadó, 2015

c) Ismertesse a fotográfiai képalkotás egyik legfontosabb törvényszerűségét (viszonossági törvény vagy más néven Bunsen- Roscoe törvény) és ennek gyakorlati alkalmazását néhány példán keresztül.

Irodalom: Robert Caputo- Peter K. Burian: Fotó iskola – Tippek és trükkök. Geographia Kiadó, Budapest 2002.

Scott Kelby: A digitális fotós könyv. Perfact-Pro Kft. Budapest 2007.

10. tétel

a) Fauves, kubizmus, expresszionizmus

kollázs, vorticismus, orfizmus

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: *Művészet a 20. században*. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Dempsey, Amy: *A modern művészet története. Stílusok + iskolák + mozgalmak*. Képzőművészeti Kiadó, Budapest, 2003. Vonatkozó részek.

Andrási – Pataki – Szücs – Zwickl (1999): *Magyar képzőművészet a 20. században*, Budapest. Vonatkozó részek.

Flam, Jack: Fauvizmus, kubizmus és az európai modernizmus. In: *Magyar Vadak Párizstól Nagybányáig 1904-1914*. Kiáll. Kat. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2006. 37–46.

A kubizmus születése (Fordította: Granasztói Györgyné.). In: *A kubizmus. Válogatás a mozgalom dokumentumaiból*. Az előszót, az összekötőszövegeket írta, a szemelvényeket és a képeket válogatta: Gera György. Szerkesztette: Székely András. Gondolat, Budapest, 1975. 49–51.

Kandinszkij, Vaszilij: *A szellemiség a művészetben*. Corvina Kiadó, Budapest, 1987.

b) A művészet funkcióinak változása és a művész-szerep társadalmi átalakulása a 19. és a 20. században.

- a 19. században a művészetben a képzelet és az eredetiség (az új) felértékelődése, a művészet, mint expresszió elgondolása, a művész függetlenedése és a zsenikultusz,
- a művész-szerep radikális átalakulása az elmúlt fél évszázadban.

Irodalom: Máté Zsuzsanna: *Művészetpszichológia és művészetszociológia* című oktatási segédanyag megfelelő fejezetei (Coospace)

Wessely Anna: *Művész-szerepek*. Korunk, 2010/5. 7. (A 20. századra vonatkozó rész).

Antalóczy Tímea: *Művész és társadalmi szerep*. Korunk, 2010/5. 24-29.

Ajánlott irodalom: *Változó művészetfogalom*. szerk. Házas Nikoletta, Bp., Kijárat, 2001., ISBN: 9639136751

Maarten Doorman: *A romantikus rend*. Typotex, Bp., 2007. ISBN: 978-963-9548-99-2

c) Mutassa be a számítógépes tervezés, a DTP fogalmát, jelentőségét és alakulását, fejlődését napjainkig! Fogalmazza meg, mennyiben és hogyan változtatta meg az internet megjelenése a grafikai tervezést! Mutassa be, hogy milyen eszközöket használ és milyen munkafolyamat szükséges egy komplex grafikai munka végzéséhez!

Irodalom: Alice Twemlow: *Mire jó a grafikai tervezés?* Scolar Kiadó, 2008

Timothy Samara: *A grafikai tervezés kézikönyve - Elemek, összefüggések és szabályok*. Scolar Kiadó, 2015

11. tétel

a) Futurizmus, dada, szürrealizmus

Ready-Made, object trouvé, performansz, manifesztum

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: *Művészet a 20. században*. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Andrási – Pataki –Szücs– Zwickl (1999): *Magyar képzőművészet a 20. században*, Budapest. Vonatkozó részek.

Marinetti, F. T.: *A futurizmus megalapítása és kiáltványa*. In: *A futurizmus*. A bevezető tanulmányt írta, a szövegeket válogatta, fordította: Szabó György. Gondolat, Budapest, 1964. 129–138.;

b) Az esztétika meghatározása, legfőbb feladata és kérdésfeltevései. Az esztétikum szférájának tagolásai. A klasszikus esztétikai minőségek

- az esztétika meghatározásának változása az elmúlt 200 évben: szépségközpontúság, majd az esztétika mint az esztétikum sajátosságait és törvényszerűségeit feltáró filozófiai tudományág-felfogás (a klasszikus esztétikai minőségek vizsgálata), végül a tudományosság megkérdőjeleződése 20. század utolsó évtizedeitől, miáltal az esztétika meghatározása: a művészetről való „általában vett“ (filozofikus) beszéd, diskurzus,
- az esztétika legfőbb feladata a modernitásban a megértési válság feloldása,
- a művészetfilozófia, az esztétika és a szakesztétikák kérdésfeltevései,
- az esztétikum szférájának tagolásai (nem művészeti esztétikum, alkalmazott művészetek, autonóm művészetek köre).

Irodalom: Máté Zsuzsanna: *Esztétikai alapismeretek* című oktatási segédanyag bevezető fejezetei (Coospace)

Máté Zsuzsanna: *Megérthető műalkotás?* Szeged, Lazi Könyvkiadó, 2007. 212 p. (Szakmai lektor: Gyenge Zoltán) ISBN: 978-963-969-071-4 (URL: <http://mek.oszk.hu/05700/05700/>) *A művészet teóriák hasznossága* című első fejezet 6-25. oldalig.

Tatarkiewicz, W.: *Az esztétika alapfogalmai*. Bp., Kossuth, 2000. ISBN: 963 09 4185 6

c) Milyen számítógépes rendszer szükséges professzionális tervezőgrafikai munka végzéséhez? Röviden mutassa be a munka végzéséhez szükséges eszközöket, programokat és perifériákat! Határozza meg a vektoros és pixeles kép jellemzőit, a képfeldolgozás menetét, valamint az elektronikus képfarmátumokat! Váolja fel, hogy mire kell figyelni különböző képeredetik digitalizálásakor!

Irodalom: Alice Twemlow: *Mire jó a grafikai tervezés?* Scolar Kiadó, 2008

Timothy Samara: *A grafikai tervezés kézikönyve - Elemek, összefüggések és szabályok*. Scolar Kiadó, 2015

12. tétel

a) Konstruktív tendenciák a 20. században

orosz konstruktivizmus, De Stijl, Bauhaus, Kassák és a magyar aktivizmus

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: *Művészet a 20. században*. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Passuth Krisztina: *Magyar művészek az európai avantgarde-ban*. Corvina Kiadó, Budapest, 1974.

Szabó Júlia: *A magyar aktivizmus művészete 1915–1927*. Corvina Kiadó, Budapest, 1981.

Kassák Lajos (Pán Imre közreműködésével): *Az izmusok története*. Magvető Kiadó, Budapest, 1972. 33–90. Új kiadása: Kassák Lajos – Pán Imre: *Izmusok: a modern művészeti irányok története*. A kiadást gondozta és az utószót írta: Csaplár Ferenc. Napvilág, Budapest, 2003.

Forgács Éva: *Bauhaus*. Jelenkor Kiadó, Pécs, 1991

b) A 20. századi modern művészetről való esztétikai, filozofikus diskurzus

- a modern lét általános jellemzői,
- a modern alapfeltevése: a felszín látszólagos összefüggései helyett az igazi összefüggés a mélyebb struktúrákban (absztraktabb szinteken) és formákban rejlik,
- az új, az eredetiség, a belső jelentés, a forma, a „szimbólumkészletek”,
- a nyitottság, a többértelműség (Eco: *A nyitott mű*) és a kreativitás felértékelődése.

Irodalom: Máté Zsuzsanna: *Esztétikai alapismeretek* című oktatási segédanyag megfelelő fejezetei (Coospace)

Umberto Eco: *A nyitott mű*, Bp., Európa, 1998. ISBN: 9630779919

c) Egy barátja segítséget kér Öntől, hogy egy visszatérő szürreális álmát megfilmesíthesse. Mivel ő nem jártas a filmkészítésben, szeretne minél több hagyományos technikát kipróbálni, hogy végül a film a lehető leginkább tükrözze az álma hangulatát. Váolja az Ön szerint alkalmazható technikákat! Milyen eszközökre lesz szükségük a munka során?

Irodalom: M Tóth Éva, Kiss Melinda (2014) *Animációs mozgóképtörténet I-II*. Typotex Kiadó

Will Bishop-Stephens: *Készíts animációs filmet 10 lépésben!* Babilon Kiadó, 2017

13. tétel

a) A negyvenes-ötvenes évek művészete Amerikában és Európában

az amerikai lírai absztrakció, gesztusfestészet, színmezőfestészet, tasizmus, informel, op art

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: Művészet a 20. században. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Aknai Tamás: Egyetemes művészettörténet 1945-1980. Dialógus Campus, 2001.

A művészet katonái. Sztálinizmus és kultúra. Szerkesztette: György Péter és Turai Hedvig. Corvina Kiadó, Budapest, 1992.

Jean-Francois Lyotard: A fenséges és az avantgárd:
http://mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/mmi.elte.hu/szabadbolcseszlet/index8584.html?option=com_tanelem&id_tanelem=858&tip=0

b) A 20. század utolsó harmadától a későmodern művészetről való esztétikai, filozofikus diskurzus. A „művészet-vége” illetve változása dilemmák.

- a későmodern (posztmodern) lét általános jellemzői (fogyasztói társadalom, kultúripar, médiumok, újmédiumok),
- a későmodern alapvető eltérései a koramoderntől és a moderntől,
- a későmodern művészet heterogenitása, relativizálódása
- a „művészet-vége” dilemma ezredvégi felerősödése, 4 alapvető tendenciája (Máté, 32.-42)

Irodalom: Máté Zsuzsanna: Esztétikai alapismeretek című oktatási segédanyag megfelelő fejezetei (Coospace)

Máté Zsuzsanna: A „művészet-vége” dilemma művészet/filozófia-történeti diskurzusáról. MAGYAR MŰVÉSZET: A MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA ELMÉLETI FOLYÓIRATA 2018. 2. szám 32- 42. oldal

Ajánlott irodalom: Hankiss Elemér: *Ikarosz bukása*, Bp., Osiris, 2008. ISBN: 9789633899991

c) Felkérést kap egy vetítéssel egybekötött előadásra a magyar animáció kezdeteitől a '80-as évekig. Emeljen ki különböző technikákkal dolgozó alkotókat és jelentős alkotásaikat! Hogyan építené fel prezentációját? Kiket és miért emelne ki?

Irodalom: M Tóth Éva, Kiss Melinda (2014) Animációs mozgóképtörténet I-II. Typotex Kiadó

Will Bishop-Stephens: Készíts animációs filmet 10 lépésben! Babilon Kiadó, 2017

14. tétel

a) A hatvanas évek művészete

happening, fluxus, akcionizmus, projekt art, performansz, land art, arte povera, concept art

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: Művészet a 20. században. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Aknai Tamás: Egyetemes művészettörténet 1945-1980. Dialógus Campus, 2001.

Kaprow, Allan: *Assemblage, environmentek & happeningek*. Artpool, Budapest, 1996., Balassi Kiadó – Artpool – Tartóshullám (Források a XX. századi művészet történetéhez. Szerk. Szőke Annamária), 1998. <http://www.artpool.hu/Kaprow/HappEloszo.html>

Michael Nyman: Interjú George Brechtrel. In: *FLUXUS. Interjúk, szövegek, események – esetek*. Szerkesztette: Klaniczay Júlia és Szőke Annamária, Artpool Művészetkutató Központ – Ludwig Múzeum–Kortárs Művészeti Múzeum, Budapest, 2008. 7–42. www.artpool.hu/Fluxus/antologia.html

Hajdu István: Concept art. In: *Tájékoztató*, Magyar Képzőművészek Szövetsége, Budapest, 1975/4., 1976/1–2.

b) A vizuális jel.

Mutassa be a jel/ vizuális jel jellemzőit, felépítését, csoportosítását. Magyarázza el a szemiotika, szemantika egymásra épülő rendszerét!

Irodalom: Marosi Kata: Vizuális kommunikáció vázlatokban. JGYF Kiadó, ISBN: 978-615-5455-2019. (vonatkozó részei)

Bálványos Huba- Sánta László: Vizuális megismerés és kommunikáció. Balassi Kiadó, 2003, ISBN 963-506-354-7 (vonatkozó részei)

Bergström, Bo: Bevezetés a vizuális kommunikációba. Scolar Kiadó, 2009, ISBN 9789632441153, 2019 ISBN 9789635090549

c) Melyek a legalapvetőbb beállítási lehetőségek fotózáskor, melyekkel a kívánt fotografiai és esztétikai hatást érhetjük el.

Irodalom: Robert Caputo- Peter K. Burian: Fotó iskola – Típek és trükkök. Geographia Kiadó, Budapest 2002.

Scott Kelby: A digitális fotós könyv. Perfact-Pro Kft. Budapest 2007.

15. tétel

a) A hatvanas évek festészete

pop art (objektek is!), hiperrealizmus, shaped canvas, hard edge

Irodalom: Ruhrberg, Karl – Schneckenburger, Manfred – Fricke, Christine – Honnef, Klaus: Művészet a 20. században. Szerkesztette Ingo F. Walther. Taschen/Vince Kiadó, Budapest, 2004. Vonatkozó részek.

Swenson, Gene: Mi a pop art? Jim Dine, Robert Indiana, Jasper Johns, Roy Lichtenstein, Claes Oldenburg, Andy Warhol, Tom Wesselmann nyilatkozatai (Fordította Farkas István és Gáthy Vera). In: *Képzőművészeti Almanach 2*. Corvina Kiadó, Budapest, 1970. 74–92. *Hatvanas évek. Új törekvések a magyar képzőművészetben*. Kiállítási katalógus. Képzőművészeti Kiadó-Magyar Nemzeti Galéria-Ludwig Múzeum, Budapest, 1991.

b) Ábrázolás, kifejezés. Mutassa be a vizuális közlésfajták objektív-szubjektív rendszerét példákon keresztül!

Irodalom: Marosi Kata: Vizuális kommunikáció vázlatokban. JGYF Kiadó, ISBN: 978-615-5455-2019. (vonatkozó részei)

Bálványos Huba- Sánta László: Vizuális megismerés és kommunikáció. Balassi Kiadó, 2003, ISBN 963-506-354-7 (vonatkozó részei)

c) **Formatan: A természet, mint „konstrukciós mintakép”, a természeti formákból kiinduló plasztikai tanulmányok, különböző arányrendszerek, aranymetszés, Fibonacci számsor ismertetése. Az ember által létrehozott formák alapsajátosságainak, mint pl. geometrikus és organikus formák jellemzése és bemutatása, néhány hazai és nemzetközi művészeti példán keresztül.**

Irodalom: Kepes György (1979): *A látás nyelve*. Gondolat Kiadó, Budapest

Lissák György (1997): *A formáról*. Láng Kiadó és Holding Rt. Budapest

Moholy-Nagy László (1972): *Az anyagtól az építészetig*, Budapest, Corvina Kiadó

Scherer József (1999): *100 év formatan*. Magyar Iparművészeti Egyetem, Budapest

Zalavári József (1991): *A forma szerkezeti és funkcionális modellje*. (kézirat) Magyar Iparművészeti Egyetem Budapest

Herbert Read: *A modern szobrászat*, Corvin Kiadó, Budapest, (1974)

Henry Moore: *A szobrászatról*, Helikon Kiadó, (1985)

16. tétel

a) A hetvenes-nyolcvanas évek művészete

Hegyi Lóránt és az újszenzibilitás, transzavantgárd, posztmodern. Háy Tamás és az amerikai posztmodern

Irodalom: Aknai Tamás: Egyetemes művészettörténet 1945–1980. Budapest, Dialóg Campus, 2001.

Sebők Zoltán: Az új művészet fogalomtára 1945-től napjainkig. Újvidék, 1987., Orpheusz Kiadó, 1996.

A magyar neoavantgárd első generációja 1965–72. Szombathelyi Képtár / Kunsthalle Szombathely, 1998.

b) Csoportosítsa, és példákkal mutassa be a vizuális kommunikáció folyamatában használt képi megnyilvánulásokat a lehető legtöbb szempontból! (pl. szemantika, retorika stb)

Irodalom: Marosi Kata: Vizuális kommunikáció vázlatokban. JGYF Kiadó, ISBN: 978-615-5455-2019. (vonatkozó részei)

Bálványos Huba- Sánta László: Vizuális megismerés és kommunikáció. Balassi Kiadó, 2003, ISBN 963-506-354-7 (vonatkozó részei)

Bergström, Bo: Bevezetés a vizuális kommunikációba. Scolar Kiadó, 2009, ISBN9789632441153, 2019 ISBN 9789635090549

c) Foltszerű ábrázolás lehetőségei.

A foltképzéssel történő ábrázolás elvonatkoztatási rendszerei. A textúra-faktúra, szín, megvilágítottság jelenségeinek ábrázolási szabályai. (gyakorlati ismeretek, készségek.) A tónusos, színes megjelenítés, kifejezés technikái, műfaj, stílus...

Irodalom: Szalai Zoltán: A kockától az aktig Múzsák Bp. 1986., 2007 Dóm Kiadó, ISBN: 9789635642410

Balogh Jenő: A vizuális ítélet lélektani, pedagógiai, módszertani megközelítésben Akadémiai Budapest, 1990.

Irodalom: Marosi Kata: Vizuális kommunikáció vázlatokban. JGYF Kiadó, ISBN: 978-615-5455-2019. (vonatkozó részei)

Adler Miklós: Tapasztalati távlattan Nemzeti Tankönyvkiadó Bp. 1984.

Rudolf Arnheim: A vizuális élmény Gondolat Bp. 1979., Aldus Kiadó 2005, ISBN 9789632172835

Barcsai Jenő: Forma és tér Corvini Bp.1976.

Kurth Wehlte: A festészet nyersanyagai és technikái Balassi MKF. Bp. 1994.

Király Sándor: Általános szintan és látáselmélet – Bp. MIF.

1998. Szőnyi István/ Molnár C. Pál (szerk.): A képzőművészet iskolája Képzőművészeti Alap Bp. 1976. vonatkozó részek

17. tétel

a) A kortárs művészet fogalma, színterei, orgánumai

kanonizáció/kánon, a kortárs művészet korszakolása, a művész/művészet fogalmának változásai, a képi fordulat, a kurátori fordulat, fontosabb nonprofit/forprofit kiállító helyek Magyarországon, a hazai kortárs művészeti sajtó legfontosabb orgánumai, fontosabb nemzetközi vásárok és biennálék.

Irodalom: Hans Knoll (szerk.): A második nyilvánosság. XX. századi magyar művészet, Enciklopédia Kiadó, 2002.

Nézőpontok/Pozíciók. Művészet Közép-Európában 1949-1999. Kiállítási katalógus. Kortárs Művészeti Múzeum – Ludwig Múzeum Budapest, 2000.

Ébli Gábor: Él-e a modern művészet a múzeumon kívül? A múzeumi diszkurzus mai irányairól. *BUKSZ*, 2002. ősz, 250–258., újraközölve: É. G.: *Az antropologizált múzeum. Közgyűjtemények átalakulása az ezredfordulón.* Typotex Kiadó, Budapest, 2005. 91–112.

Danto, Arthur C.: A művészvilág. *Enigma*, 1994/4. 41–52. (Ford. Horányi Attila)

b) Mutassa be a vizuális percepció folyamatát és a Gestalt pszichológiai elvekkel való szoros kapcsolatát!

Irodalom: Marosi Kata: Vizuális kommunikáció vázlatokban. JGYF Kiadó, ISBN: 978-615-5455-2019. (vonatkozó részei)

c) választható:

A. Mélynyomásos eljárások

Irodalom: Szenteczki Csaba: A nyomtatott grafika története és technikái. Műszaki Könyvkiadó, 2003, ISBN 963-16-2903-1

Sárközi Róbert: A grafikai technikák. Tan-Grafix, 1997, ISBN: 9639091057 Corvus, 2002, ISBN: 9632022866

B. Ismertesse a monumentális festészet fogalmát és a következő murális műfajokat: mozaik, üvegfestészet. Egy – egy művészettörténeti példán keresztül mutassa be a műfai sajátosságukat.

Irodalom: Kurt Wehlte, A festészet nyersanyagai és technikái, Balassi Kiadó 2004. ISBN:9789635065783

Molnár C. Pál, A képzőművészet iskolája, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat, Budapest ISBN 963 336 050

18. tétel

a) A kortárs művészet tendenciái

politikunst, gender, non lieu, szociális érzékenység, intézménykritika

Irodalom: Hans Knoll (szerk.): A második nyilvánosság. XX. századi magyar művészet, Enciklopédia Kiadó, 2002.

L. Molnár Mária: *Projekt, print, plakát, tapéta*. Praesens Kiadó, Budapest, 2004.

Sturcz János: *A heroikus ego lebontása. A művész teste mint metafora a magyar művészetben a nyolcvanas évek közepétől napjainkig*. Magyar Képzőművészeti Egyetem, Budapest, [é. n.] [2006.]

Modern magyar nőművészettörténet. Tanulmányok. Szerkesztette: Keserü Katalin. Kijárat Kiadó, Budapest, 2000.

b) A szín. A színek meghatározása. Járja körbe a lehető legtöbb szempontból a színek meghatározásának illetve létrejöttének módjait, lehetőségeit! (pl.: fizikai, fiziológiai., pszich., szempont, színrendszerek, karakterek stb)

Irodalom: Johannes Itten: A színek művészete, Gönczöl Kiadó, 2002, SBN:9789639183582 (vonatkozó részei)

Nemcsics Antal: Színtan – Színdinamika, színes környezet tervezése Akadémiai Kiadó Zrt., 2004, ISBN: 9789630580274 (vonatkozó részei)

R. Török Mária: A szín mindennapi életünk környezetkultúrájában, Terc Kiadó 2014m ISBN: 9786155445033 (vonatkozó részei)

Kepes György: A látás nyelve, Gondolat Bp. 1979. ISBN: 963-280-640-9 (vonatkozó részei)

c) választható:

A. Magasnyomásos eljárások

Irodalom: Szenteczki Csaba: A nyomtatott grafika története és technikái. Műszaki Könyvkiadó, 2003, ISBN 963-16-2903-1

Sárközi Róbert: A grafikai technikák. Tan-Grafix, 1997, ISBN: 9639091057 Corvus, 2002, ISBN: 9632022866

B. A klasszikus stílusú oldaltervezés főbb alapelvei

Irodalom: Suzanne West: Stílusgyakorlatok (A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése), UR kiadó, 1998, ISBN: 9639140031

19. tétel

a) Médiaművészet

fotó, film, videó, multimédia, intermédiá, aura/auravesztés (W. Benjamin), képi fordulat (Mitchell)

Irodalom: Beke László: Fotó/Művészet. In: *Expozíció. Fotó/Művészet*. Katalógus. Hatvan, 1976. Újraközölve In: *Fotográfia*. Szerkesztette és a fejezetbevezetőket írta: Bán András. Múzsák Közművelődési Kiadó, Budapest, 1984. 351–353.;

Beke László: *Médiáművészet*. Balassi Kiadó – BAE Tartóshullám – Intermédia, Budapest, 1997. 50–58.

Moholy-Nagy László: *A festéktől a fényig*. Kriterion, Bukarest, 1979.

Benjamin, Walter: A műalkotás a technikai sokszorosíthatóság korában. In: W. B.: *Kommentár és prófécia*. Gondolat, Budapest, 1969. 301–334. (http://frankfurt.tek.bke.hu/media/szoveg/benjamin_sokszorosit.htm; újabb fordítása: http://aura.c3.hu/walter_benjamin.html)

W.J.T. Mitchell: A képi fordulat (in: A képek politikája, JATEPress, 2008, 131-155., ford.: Tóth Zsófia Anna)

Erdély Miklós: *A filmről (Filmelméleti írások, forgatókönyvek, filmtervek, kritikák)*. Válogatott írások II. Összeállította Peternák Miklós. Balassi Kiadó – BAE Tartóshullám – Intermedia, Budapest, 1995.

b) Színkontrasztok funkciói, kifejezési lehetőségei az autonóm és alkalmazott művészeti megnyilvánulásokban és a gyakorlati életben.

Irodalom: Johannes Itten: A színek művészete, Gönczöl Kiadó, 2002, SBN:9789639183582 (vonatkozó részei)

Nemcsics Antal: Színtan – Színdinamika, színes környezet tervezése Akadémiai Kiadó Zrt., 2004, ISBN: 9789630580274 (vonatkozó részei)

R. Török Mária: A szín mindennapi életünk környezetkultúrájában, Terc Kiadó 2014m ISBN: 9786155445033 (vonatkozó részei)

Kepes György: A látás nyelve, Gondolat Bp. 1979. ISBN: 963-280-640-9 (vonatkozó részei)

c) választható:

A. Ismertesse a webdesign legfontosabb ismérveit, elemeit, tervezési szabályait!

Irodalom: Ethan Marcotte - Jeffrey Zeldman: Szabványkövető webtervezés. Kiskapu Kft., 2011

Zoe Mickley Gillenwater: Rugalmas webtervek - Folyékony és nyújtható lapszerkezetek kialakítása CSS segítségével. Kiskapu Kft., 2011

B. Ismertesse a "street art" fogalmát, műfai és technikai jellemzőit, egy-két példán keresztül társadalomkritikai szerepét.

irodalom: Street Art, Alessandra Mattanza, Gabo Kiadó, 2018, ISBN: 9789634066453
Banksy: Wall and Piece, *A fal adja a másikat*, Gabó Kiadó, 2012, ISBN: 9789634066880

20. tétel

a) A művészettörténet tudománytörténete és módszerei

paradigma/paradigmaváltás, stílusanalízis, ikonográfia, ikonológia, ikonológiai modell, recepcióesztétika, művészettörténeti hermeneutika

Irodalom: Marosi Ernő: Bevezetés a művészettörténetbe, Budapest, Tankönyvkiadó Vállalat, 1985.

Oskar Batschmann: Útmutatás az interpretációhoz: művészettörténeti hermeneutika.

<http://www.renyiandras.hu/index.php/egyetem/bevezetes-a-mveszettoertenetbe/batschmann-utmutato-az-interpretaciohoz>

Wolfgang Kemp: A műalkotás és a néző – a recepcióesztétikai megközelítés.

<http://www.renyiandras.hu/index.php/egyetem/bevezetes-a-mveszettoertenetbe/kemp-a-malkotas-es-a-nez>

b) Színharmóniak. Itten féle színharmónia rendszer.

Irodalom: Johannes Itten: A színek művészete, Gönczöl Kiadó, 2002, SBN:9789639183582 (vonatkozó részei)

Nemcsics Antal: Színtan – Színdinamika, színes környezet tervezése Akadémiai Kiadó Zrt., 2004, ISBN: 9789630580274 (vonatkozó részei)

R. Török Mária: A szín mindennapi életünk környezetkultúrájában, Terc Kiadó 2014m ISBN: 9786155445033 (vonatkozó részei)

c) választható:

A. A modern stílusú oldaltervezés főbb alapelvei

Irodalom: Suzanne West: Stílusgyakorlatok (A tipográfia és az oldaltervezés hagyományos és modern megközelítése), UR kiadó, 1998, ISBN: 9639140031

B. Ismertesse a monumentális festészet fogalmát és a következő murális műfajokat: sgraffító, freskó, szekkó. Egy – egy művészettörténeti példán keresztül mutassa be a műfai sajátosságukat.

Irodalom: Kurt Wehlte, A festészet nyersanyagai és technikái, Balassi Kiadó 2004. ISBN:9789635065783

Molnár C. Pál, A képzőművészet iskolája, Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat, Budapest ISBN 963 336 050